

Aan het College van burgemeester en wethouders van Gulpen-Wittem
Postbus 56
6270 AB Gulpen
email: info@gulpen-wittem.nl

Onderwerp: Advies m.b.t. het concept "Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2024:
Iedereen doet mee!"

Datum: 6 september 2019

Geacht college,

Als Adviesraad Sociaal Domein van de gemeente Gulpen-Wittem laten wij u hierbij graag ons advies toekomen met betrekking tot het concept "Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2024: Iedereen doet mee!".

De inrichting van het sociale domein is van directe invloed op het welzijn van alle burgers. De wijze waarin we erin slagen gezamenlijk verantwoordelijkheid te dragen voor met name de mensen die door persoonlijke omstandigheden (extra) ondersteuning nodig hebben, bepaalt naar ons inzicht de kwaliteit en vitaliteit van onze samenleving in Gulpen-Wittem.

Samenwerking

De Adviesraad maakt op deze plaats een compliment en spreekt zijn waardering uit voor het nu voorliggende concept "Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2024: Iedereen doet mee!". De Adviesraad werd tijdens de totstandkoming van dit majeure en innovatieve lokale beleidsplan bij voortduring betrokken en geïnformeerd. Het overleg en de discussie met portefeuillehouder en ambtenaren verliep open en constructief.

Strategisch meerjarenplan

Dit beleidsplan betreft een strategisch meerjarenplan en is een logische vervolgstap in het proces van o.m. de Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht – Heuvelland 2022, Begroting 2019 Sociaal Domein en de Kaderbrief 2020.

De nu voorliggende plannen bieden een goede doorkijk en goed inzicht in de onderscheidene acties en speerpunten die de komende periode opgepakt worden. Het is een dynamisch plan wat gaandeweg bijgestuurd zal worden en sub-beleidsstukken gaat krijgen zodat de realiteit niet uit het oog wordt verloren.

Ambitieuze doelstellingen

Het betreft prima ambities met concrete en haalbare doelstellingen voor wonen, werken, leren en omgaan met elkaar in Gulpen-Wittem.

Het toont een betrokken gemeentebestuur dat niet alleen uit is op zelfredzaamheid van burgers, maar breder de samenredzaamheid en sociale cohesie op het oog heeft, opdat Gulpen-Wittem voor ieder -in wat voor omstandigheden je ook verkeert- een prettige en veilige plek kan zijn om te wonen.

Mantelzorgers en vrijwilligers

De focus mag niet alleen gericht zijn op inwoners met een zorgbehoefte. Uitgangspunt van dit beleidsplan dat iedereen naar diens mogelijkheden kan meedoen zo nodig met ondersteuning, onderschrijft de Adviesraad ten volle. Bijzondere aandacht moet blijven uitgaan naar mantelzorgers en al onze vrijwilligers. Zij zijn onmisbaar in onze gemeente omdat zij onze ogen en oren zijn binnen onze gemeenschap. Hun inzet en betrokkenheid verdient alle aandacht waarbij overbelasting voorkomen moet worden.

Breed beleidsplan

Ook de Adviesraad onderkent dat dit beleidsplan heel breed is. Maar inhoudelijk zit de kracht in de mogelijkheid om daadwerkelijk meer tijd en ruimte in te plannen voor onze inwoners. Uitleg geven, vragen beantwoorden, zorgen wegnemen, inzicht en bewustzijn vergroten, heldere en duidelijke taal spreken, laagdrempelige toegang en benadering zullen cruciaal zijn om de uitvoering van dit beleidsplan tot een succes te maken. Een nauwe samenwerking en afstemming met professionele netwerkpartners is naar mening van de Adviesraad vanzelfsprekend.

Budgettaire kader

Een niet onbelangrijk zorgpunt is in de ogen van de Adviesraad het budgettaire kader. Wil dit beleidsplan echt kans van slagen hebben dan dient de gemeenteraad voldoende middelen met name in personele zin beschikbaar te stellen. Juist de beoogde integrale benadering en aanpak in dit beleidsplan vragen hierom. Naar mening van de Adviesraad zal er eerst voor-gefinancierd moeten worden om de beoogde effecten op termijn te kunnen gaan realiseren (minder beroep op voorzieningen).

Preventieve integrale aanpak

De Adviesraad onderschrijft de preventieve integrale aanpak om zo vroeg mogelijk problemen bij burgers op te lossen en waar mogelijk zelfs te voorkomen.

In dat verband is het van belang nog meer zicht te krijgen op de vindplaatsen van problematiek zoals scholen, buurt-netwerken en wijkverzorging. Naast het betrekken van formele zorgpartners is het van belang om breder en informeler de sociale netwerken van verenigingen, kerken en buurt-netwerken te betrekken. Dit zijn niet alleen plekken waar problemen vaak al vroegtijdig blijken te worden gesignaleerd, het zijn tegelijk ook waardevolle plekken die bij het stimuleren van sociaal welbevinden helpend en probleem-oplossend kunnen werken.

De toepassing van de methodiek één gezin, één plan, één regisseur in het volledige spectrum van het sociale domein kan in deze aanpak een waardevolle bijdrage leveren.

Daarbij is van belang te onderzoeken welke effecten een bepaalde aanpak heeft op de doelgroep, maar ook hoe het proces van de uitvoering verloopt en wat de maatschappelijke opbrengsten zijn.

Inzicht hierin helpt om burgers nog beter te ondersteunen en uiteindelijk kosten te besparen.

Evaluëren kost tijd en geld, maar is een essentieel onderdeel van het werken in het sociale domein.

Armoede

Armoede- en schuldenproblematiek spelen ook in Gulpen-Wittem. Het is zaak niet alleen oog te hebben voor kinderen in armoede, maar breder ook voor jeugdigen, jong volwassenen, volwassenen en ouderen. In elke leeftijdsgroep heeft sociale uitsluiting en ongelijkheid door armoede op een eigen manier negatieve effecten op het sociaal welbevinden. Met vaak een grotere ondersteuningsvraag in het sociale domein als gevolg. Om die reden dient sociale uitsluiting en ongelijkheid door armoede hartgrondig bestreden te worden.

Daarom is nog meer focussen op schuldenpreventie en het vereenvoudigen van ingewikkelde armoederegelingen noodzakelijk.

De Adviesraad onderschrijft daarom de aanpak in dit beleidsplan om de inkomensgrens te verruimen voor bijzondere bijstand, minimaregelingen- en fondsen om armoedeval te voorkomen. Dit voorstel draagt hier zeker aan bij!

Eenzaamheid

Nadere aandacht vraagt de adviesraad voor de vele vormen van eenzaamheid in onze snel veranderende maatschappij. Niet alleen bij senioren, maar ook bij jeugdigen en jong volwassenen.

Volgens de Gezondheidsatlas Zuid-Limburg en cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) uit 2016 blijkt dat naast de 54 procent 75+ burgers, die met eenzaamheid kampen, 38,7 procent van de jongeren tussen 19-34 jaar zich eenzaam voelt. 8,9 procent voelt zich zelfs '(zeer) ernstig eenzaam'. Volgens het RIVM kan eenzaamheid leiden tot depressies en zelfs tot suïcide. Ook slapeloosheid, stress, obesitas en hart- en vaatziekten komen voor. Wie eenzaam is, blijkt bovendien gevoeliger te zijn voor verslavingen en trekt zich steeds verder terug uit het maatschappelijk leven. Vandaar dat het zaak is zo goed mogelijk zicht te krijgen op individuele burgers en groepen van burgers die kampen met eenzaamheid. Om samen met hen initiatieven te ontplooiën, waarmee hun eenzaamheid bestreden kan worden.

Couleur locale

De Adviesraad spreekt zijn verwachting uit dat ook de gemeenteraad dit beleidsplan omarmt en steunt. Juist de bijzondere aandacht die in dit beleidsplan naar voren komt voor de "couleur locale" spreekt de Adviesraad zeer aan.

De Adviesraad spreekt daarom zijn vertrouwen uit en adviseert positief.

Betrokkenheid

De Adviesraad wil graag actief betrokken worden bij nieuwe beleidsplannen, zoals nu al gaat gebeuren met "Armoede 2020" en de "Regiovisie geweld hoort nergens thuis".

Daarnaast stelt de Adviesraad het op prijs in en bij het vervolg traject i.z. het Sociaal Domein pro-actief betrokken te blijven in en bij de invulling en aanpak van de onderscheidene thema's en onderwerpen.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Gulpen-Witterm

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Wiel Botterweck', with a large, sweeping underline that extends to the left and then curves back under the name.

Wiel Botterweck